

#PROGNOZA EUROPSKE KOMISIJE#

Gospodarstvo u Hrvatskoj i Europskoj uniji nastaviti će rasti, ali sporijim tempom u odnosu na procjene od prije rata na Bliskom istoku, stoji u proljetnim ekonomskim prognozama Europske komisije, objavljenim u četvrtak.

Hrvatska je prošle godine imala rast od 3,4 posto, dok bi ove godine bruto domaći proizvod (BDP) mogao porasti 2,7 posto, a iduće 2,5 posto. Hrvatsko gospodarstvo i dalje raste brže od europskog prosjeka.

Za ovu godinu Komisija, naime, predviđa da će veći rast od Hrvatske imati Malta (3,7 posto), Poljska (3,5 posto) i Litva (3 posto). Sljedeće godine veći rast od Hrvatske predviđa se za Maltu (3,6 posto), Irsku (3,4 posto) i Poljsku (2,8 posto).

U jesenskim ekonomskim prognozama, objavljenim 17. studenoga prošle godine, Komisija je prognozirala da će hrvatsko gospodarstvo u 2025. godini porasti 3,2 posto, ove godine 2,9 posto, a u sljedećoj 2,5 posto.

Prije početka američko-izraelskog rata protiv Irana, krajem veljače 2026. godine, očekivao se nastavak umjerenog rasta gospodarstva u EU-u uz daljnji pad inflacije, ali izgledi su se znatno promijenili od izbijanja sukoba, navodi Komisija.

Rast cijena energije potiče inflaciju

Inflacija je počela rasti nekoliko tjedana nakon izbijanja sukoba, potaknuta naglim porastom cijena energije, a gospodarska aktivnost počela je gubiti zamah. Komisija očekuje da će se situacija malo poboljšati 2027. godine, ako se smanje napetosti na energetske tržištima.

Prošle je godine rast u EU-u dosegnuo 1,5 posto, sada se predviđa usporavanje rasta BDP-a na 1,1 posto. Sljedeće godine rast u EU-u trebao bi ubrzati na 1,4 posto.

Projekcije rasta za europodručje slično su revidirane prema dolje, na 0,9 posto u 2026. i 1,2 posto u 2027., s 1,2 posto odnosno 1,4 posto.

Očekuje se da će inflacija u EU dosegnuti 3,1 posto u 2026. – cijeli postotni bod više od prethodno predviđenog te će ponovno usporiti na 2,4 posto u 2027. U eurozoni inflacija je također revidirana na 3,0 posto u 2026. i na 2,3 posto u 2027., u usporedbi s jesenskim projekcijama od 1,9 posto, odnosno 2,0 posto.

Inflacija u Hrvatskoj ove godine raste, iduće pada

Inflacija u Hrvatskoj ove će godine porasti na 4,6 posto, a u 2027. pasti na 2,7 posto. U jesenskim prognozama Komisija je procjenjivala da će inflacija pasti ove godine na 2,8 posto, a sljedeće na 2,2 posto. Očekuje se da će inflacija usluga ostati visoka u 2026. godini, potaknuta višim cijenama energije i trajnim pritiscima na plaće.

Više cijene goriva utjecat će na lance opskrbe hranom, što će usporiti smirivanje inflacije hrane

s prethodnih visokih razina. Očekuje se da će inflacija, bez cijena energije i hrane, pasti s 3,7 posto u 2026. na 2,8 posto u 2027.

Glavni poticaj za rast hrvatskog gospodarstva i dalje su privatna potrošnja i investicije. Očekuje se da će sukob na Bliskom istoku i pojačane geopolitičke napetosti opteretiti izgled, smanjujući uglavnom domaću potražnju.

Ove godine privatna potrošnja trebala bi ostati otporna zbog realnih plaća i rasta zaposlenosti, iako povišena inflacija i povećana neizvjesnost opterećuju kupovnu moć kućanstava.

Očekuje se da će rast investicija usporiti uz strože uvjete financiranja i povećanu neizvjesnost, ali će i dalje biti značajnog povlačenja sredstava EU. Povlačenje sredstava namijenjenih za oporavak od pandemije prestaje ove godine, ali to će uglavnom biti kompenzirano povećanjem apsorpcije iz strukturnih fondova EU-a.

Očekuje se da će državna potrošnja zadržati svoj pozitivan doprinos rastu BDP-a. Prognozira se da će neto izvoz i dalje imati negativan doprinos rastu BDP-a jer uvoz nadmašuje izvoz, između ostaloga, zbog slabije potražnje trgovinskih partnera i određenog pada cjenovne konkurentnosti.

Povećanje uvoznih cijena energije dovest će do pogoršanja trgovinske bilance unatoč otpornosti turističkog sektora.

Očekuje se usporavanje rasta investicija

Rast potrošnje u 2027. trebao bi se usporiti, s obzirom na to da se rast zaposlenosti i prihoda donekle usporava.

Predviđa se da će investicije nastaviti rasti, iako sporijim tempom nakon zatvaranja Mehanizma za obnovu i oporavak (RRF), ali se povećava apsorpcija drugih europskih fondova, a privatna ulaganja nastavljaju rasti.

Očekuje se da će izvoz rasti zbog poboljšanja vanjske potražnje.

Zbog usporavanja rasta, očekuje se sporiji rast zaposlenosti i smanjivanje pritiska na plaće. Rast zaposlenosti trebao bi usporiti na 1 posto ove godine i na 0,7 posto sljedeće. Stopa nezaposlenosti trebala bi se stabilizirati na 4,8 posto. Nedostatak radne snage i dalje je visok, posebno u građevinskom i industrijskom sektoru.

Pritisci na plaće i dalje postoje, ali očekuje se da će se rast plaća smanjiti i nominalno i realno, što odražava postupno ublažavanje napetosti na tržištu rada i prigušeni rast zaposlenosti.

Deficit opće države oko 3 posto BDP-a

Deficit opće države dosegnuo je prošle godine 3 posto BDP-a zbog naglog povećanja javnih ulaganja, rasta plaća u javnom sektoru i većih rashoda za socijalnu pomoć.

Ove se godine predviđa da će se deficit neznatno smanjiti na 2,9 posto BDP-a. I dalje snažan rast BDP-a podržava rast proračunskih prihoda kao i fiskalne mjere, koje uključuju postupno ukidanje izuzeća od doprinosa za zdravstveno osiguranje, povećanje trošarina na duhan i pristojbi za registraciju vozila.

Javna ulaganja nastavljaju rasti, dosežući rekordnu razinu od 6,4 posto BDP-a, potaknuta povećanom podrškom iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

Očekuje se da će socijalna pomoć zadržati snažan rast zbog mirovinskih reformi usmjerenih na poboljšanje adekvatnosti mirovina.

Visokim razinama javnih rashoda doprinose povećana ulaganja u obranu i nove mjere za ublažavanje troškova energije.

Očekuje se da će se deficit dodatno smanjiti na 2,7 posto BDP-a u 2027. godini, jer će se javna ulaganja smanjiti na 5,7 posto BDP-a zbog smanjenja ulaganja koja se financiraju iz EU-a i u većoj mjeri, zbog smanjenja nacionalno financiranih ulaganja.

Osim toga, očekuje se da će rast u drugim kategorijama rashoda, prvenstveno plaća i socijalne pomoći, biti nadmašen nominalnim rastom BDP-a.

Omjer duga i BDP-a smanjio se na 56,3 posto u 2025. i očekuje se da će se nastaviti smanjivati sporijim tempom, na 55,9 posto u 2026. te na 55,6 posto u 2027. godini. (Hina)

